

správně vyložily — prohlásil v § 12 (7) pro budoucnost za nepřipustné zvýšení nájemného z důvodu, že byly provedeny mimořádné nutné obnovy domu. Tento zákon již nepřipouští přesun nákladu na opravy a obnovy domu na nájemníky, protože poskytl v náhradu za to majitelům domu nezdánitelné trojí zvýšení nájemného (srov. důvodovou zprávu sociálně-politického výboru poslanecké sněmovny tisk 5113, důvodovou zprávu vládního návrhu tisk 5091 a k tomu rozhodnutí čis. 6564 sb. n. s.). Z důvodů takových mimořádných investic není od 1. dubna 1925 přípustné ani zvýšení nájemného, tím méně zaplacení určité jistiny a není přípustné ani při investicích v témže domě, kde nájemník místnost najal, tím méně v jiném domě. Co bylo z tohoto důvodu pronajímateli mimo nájemné dáno, jest zakázanou úplatou podle § 20 (2) zák. o ochr. náj. Žaloba o vrácení úplaty jest v § 20 (3) zák. o ochr. náj. plně odůvodněna.

Čís. 8513.

Vyloučení darování ze započtení na povinný díl (§ 785, druhý odstavec obč. zák.) platí bez ohledu na to, zda osoba oprávněná k povinnému dílu jest zletilou či nezletilou.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1928, Rv II 225/28.)

Žalobkyně byla vnučkou Jana K-a, zesnulého dne 8. února 1927 bez posledního pořízení. K pozůstalostnímu řízení pro nemajetnost zůstavitele nedošlo. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaných zaplacení 105.000 Kč, tvrdíc, že zůstavitel postoupil žalovaným usedlost za 210.000 Kč. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Právní řešení tohoto sporu spočívá na zjištění napadeného rozsudku, že se smlouva, kterou Jan K. žalovaným manželům postoupil nemovitosti v žalobě uvedené, stala skutečně dne 3. srpna 1922, tudíž dříve než dvě léta před 8. únorem 1927, kdy postupitel Jan K. zemřel, a dále na zjištění, že žalovaní nepatří k osobám majícím po Janu K-ovi nárok na povinný díl, poněvadž žalovaná jest zůstavitelovou neteří. Odvolatelka proti tomuto zjištění v odvolacím spisu nebrojí a také odvolací soud zjištění tato bere za svá. Podle názoru odvolacího soudu obsahuje § 785 druhý odstavec obč. zák. podle svého doslovu a zařazení jenom pravidlo, kdy, ke kterým darům a jakým způsobem lze přihlížeti při vypočítání povinného dílu osob, jež jsou nepominutelnými dědici zůstavitelovými podle § 762 obč. zák. Právě v zájmu disposiční volnosti obdarovaného a v zájmu právní jistoty bylo tímto zákonným předpisem stanoveno, že odporovatelnost takového darování jest časově vymezena. Názor žalující strany, že druhý odstavec § 785 obč. zák. jest rázu všeobecného a že ho nelze použítí v souzeném případě, poněvadž žalující strana jest osobou nezletilou, nemá opory v zákoně vzhledem k jasnému ustanovení § 1494 obč. zák., ana žalob-

kyně jest zastoupena zákonným zástupcem. Jelikož v tomto případě bylo darování poskytnuto osobám nemajícím nárok na povinný díl a stalo se dříve než dvě léta před zůstavitelovým úmrtím, jest názor napadeného rozsudku, že žalovaný nárok není po právu a že žalující strana tomuto postoupení již odporovati nemůže, opodstatněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve sporu jde o výklad ustanovení § 785 obč. zák. Ustanovení § 785 první odstavec obč. zák. vytýká jako pravidlo, že základem výpočtu povinného dílu jest hodnota čisté pozůstalosti zjištěná podle § 784 obč. zák. s připočtením darování zůstavitele mezi živými. Do pozůstalosti jest vpočítati, jak praví důvodová zpráva k § 785 obč. zák., zásadně všechna darování bez rozdílu, zda jde o darování již uskutečněné, či jen o sliby darovací dosud nesplněné. Aby však vpočítání darování nezavdalo příčinu k obšírným a úskočným výkladům a nemělo za následek nesnesitelné omezení volnosti zůstavitele a osoby jím obdařené, došlo, jak praví důvodová zpráva, k ustanovení § 875 druhý odstavec obč. zák., jímž bylo vysloveno, že určitá darování jsou výmuta ze započtení do pozůstalosti a zůstávají nedotčena. Nejde tu tudíž o ustanovení rázu všeobecného, jak míní dovolatelka, nýbrž o ustanovení zcela určité, obsahující výjimky ze všeobecného pravidla o započtení darování do pozůstalosti, vytčeného v prvním odstavci § 785 obč. zák. Výjimky tyto platí pro případy a za podmínek v § 785 druhý odstavec obč. zák. přesně uvedených a zákon nerozeznává, zda osoba, jež jest oprávněna ustanovení toho se dovolávat (děti), jest osobou nezletilou či zletilou. I nezletilá osoba musí si dáti líbiti, by výjimky v ustanovení tom uvedené proti ní platily. Jednou z těchto výjimek, kterou i žalovaní proti zažalovanému nároku uplatňují, jest darování, které bylo poskytnuto zůstavitelem osobám, nemajícím nároku na povinný díl a stalo se déle než dva roky před smrtí zůstavitele. Tato výjimka byla, jak důvodová zpráva znovu zdůrazňuje, nutnou v zájmu svobody zůstavitele ve volném nakládání mezi živými a v zájmu příjemce daru, povinného po případě k náhradě.

Čís. 8514.

Měla-li dřívější držba služebnosti před přestavením budovy za předmět něco jiného, než držba po přestavení, nelze dobu dřívější držby započítavati do vydržecí doby od provedení novostavby.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1928, Rv I 374/28.)

Žalobci domáhali se na žalovaných, že žalovaným nepřisluší právo, by římsa jejich stavení přečnívala do vzduchového prostoru žalobců a že jsou povinni tuto římsu po celé délce i šíře odstraniti. Žalobě, proti níž namítli žalovaní kromě jiného i vydržení, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto